

[Time:3Hrs]		[Marks:100]
Please check whether you have got the right question paper.		
N.B:	1. All questions are compulsory. 2. All questions carry equal marks. 3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.	

Q.1		Attempt any two questions of the following.	
	A	a. Explain the concept of rural society and State the nature of rural society?	
	B	a. Definition of urban community and Explain the characteristics of urban communities	
	C	a. Review the problems caused by rural urban continuity?	
Q.2		Attempt any two questions of the following.	
	A	Definition of religion and What are the various characteristics of religion	
	B	Explain the objectives and different types of Education?	
	C	Explain the concept of co-operation and explain the scope of cooperation in rural areas?	
Q.3		Attempt any two questions of the following.	
	A	the concept of social change and Discuss the various factors of rural social change?	
	B	State the various problems in rural social change?	
	C	Explain the importance of people's participation in the process of social change?	
Q.4		Attempt any two questions of the following.	
	A	Define Sanskritization and explain the various components of Sanskritization?	
	B	Discuss the impact of Westernization on Indian society?	
	C	State the nature and problems of Modernization in India?	
Q.5		Attempt any two short notes of the following.	
	A	Characteristics of Tribal communities	
	B	Role Cooperative societies in rural development	
	C	Various Problems of weaker sections	
	D	Problems of rural woman's	

[वेळ: ३तास]		[गुण: १००]
कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.		
सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.		
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.		
३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्यमजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.		
प्र.१		खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा
	अ	ग्रामीण समाजाची संकल्पना स्पष्ट करून ग्रामीण समाजाचे स्वरूप सांगा?
	ब	शहरी समुदायाची व्याख्या सांगून शहरी समुदायाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा?
	क	ग्रामीण नागरी सातत्यामुळे निर्माण झालेल्या समस्यांचा आढावा घ्या?
प्र.२		खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
	अ	धर्माची व्याख्या सांगून धर्माची विविध वैशिष्ट्ये कोणती ते सांगा?
	ब	ग्रामीण भागातील शिक्षणाचे उद्देश व विविध प्रकार स्पष्ट करा?
	क	सहकाराची संकल्पना स्पष्ट करून सहकाराची ग्रामीण भागातील व्याप्ती विशद करा?
प्र.३		खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
	अ	समाज परिवर्तनाची संकल्पना स्पष्ट करून ग्रामीण सामाजिक परिवर्तनातील विविध घटकांची चर्चा करा?
	ब	ग्रामीण सामाजिक परिवर्तनातील विविध समस्या कोणत्या ते सांगा?
	क	सामाजिक परिवर्तन प्रक्रियेतील लोकसभागाचे महत्त्व विशद करा?
प्र.४		खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
	अ	सांस्कृतिकीकरणाची व्याख्या सांगून सांस्कृतिकीकरणाचे विविध घटक विशद करा?
	ब	पाश्चिमातीकरणाचा भारतीय समाजावरील परिणामाची चर्चा करा?
	क	भारतातील आधुनिकीकरणाचे स्वरूप व समस्या सांगा?
प्र.५		टिपालिहा. (कोणत्याही दोन)
	अ	आदिवासी समाजाची विविध वैशिष्ट्ये
	ब	ग्रामीण विकासात सहकारी संस्थांची भूमिका
	क	दुर्बल घटकांच्या विविध समस्या
	ड	ग्रामीण भागातील महिलांच्या समस्या

